

ZPRAVODAJ MĚSTYSE STÁDLEC

PRO OBCE HÁJKY, KŘÍDA, SLAVŇOVICE, STÁDLEC A STARÉ SEDLO

11/2024

LISTOPAD 2024

15. ROČNÍK

Periodikum vydáváno a šířeno prostřednictvím internetu!

Vážení spoluobčané, milí přátelé a sousedé,

rok 2024 se nám pozvolna chýlí ke svému konci a o slovo se hlásí chladné a zimní počasí. Neklesejme ovšem na mysli, jelikož i zima má své kouzlo a připomíná nám, že se se blíží adventní čas, kdy se setkáváme se svými blízkými a máme trochu času se zastavit a zamyslet se nad uplynulým rokem. I já bych se ráda ohlédla za uplynulým rokem a jen ve zkratce vyzdvihla některé projekty, které se zastupitelstvu povedlo uskutečnit.

Mezi důležité cíle zastupitelů patřilo vyřešení majetko-právních vztahů týkajících se pozemků pod kabinami a legalizace budovy zázemí TJ Sokol Stádlec. Toto se z velké části již povedlo, stejně jako rekonstrukce smuteční síně, která se již blíží k úspěšnému konci. V mezičase se zrealizovala rekonstrukce bytů nad moštárnou, kde jsou již ubytovaní noví nájemci. Zároveň již od srpna opět funguje Stádlecká restaurace, která nabízí svým návštěvníkům nejen kvalitní gastronomii, ale i výborný servis při obecních akcích. V neposlední řadě bych zmínila začínající rekonstrukci silnice ve Starém Sedle, která je již také v procesu. Nicméně toto je jen stručný výčet a mnoho dalších akcí se plánuje či jsou již v běhu.

Poslední listopadový víkend je již za námi, což znamená, že nastal adventní čas a první svíčka na adventním věnci již byla zapálena. Dovolte mi tedy, abych Vám popřála nejen za sebe, ale i jménem městyse Stádlec krásný adventní čas, plný poklidu a pohody a zároveň Vás pozvala na připravované adventní akce ve všech našich obcích (soupis naleznete níže ve zpravodaji). Užijte si krásné Vánoce v kruhu přátel, rodiny, známých a do nového roku 2025 vstupujte plni zdraví, optimismu a radosti.

Dita Jírovcová
místostarostka městyse Stádlec

INFORMACE PRO OBČANY

MUDr. Naďa Jánošková informuje o změně ordinační doby:

23.12.2024 – ordinace uzavřeny – zastupuje MUDr. M. Čítková, Jeronýmova 3208, 390 00 Tábor, tel. 777116595

31.12.2024, 2.1.2025 – ordinace Stádlec uzavřena – ordinace Tábor **beze změny** 13:00 – 15:00 hod.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V listopadu oslavili svá životní jubilea tyto spoluobčané:

❖ Marie Vlková – Slavňovice	70 let
❖ Marie Kosobudová – Křída	82 let
❖ Stanislav Koutník - Stádlec	80 let
❖ Jana Hanzáková – Staré Sedlo	68 let
❖ Miroslav Bečkovský – Stádlec	80 let
❖ Pavel Kábrt – Staré Sedlo	73 let
❖ Milada Hořejší – Hájky	65 let
❖ Milan Kafka – Stádlec	85 let
❖ Marie Čížková – Stádlec	74 let
❖ Anna Krejčová – Stádlec	84 let

Zdroj: Matriční úřad městyse Stádlec

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

STALO SE

SENIORSKÉ POSEZENÍ

15. 11. 2024 přijali pozvání od sociálního výboru městyse naši milí senioři. Každým rokem si všichni pospolu posedí, popovídají, zatančí a v jejich tvářích je vidět, že jsou spolu opravdu rádi. Ponejprv ale pan starosta všechny na této sešlosti srdečně přivítal. S básničkami se představila drobtina ze školky a školy. Občerstvení připravil tým naší nově otevřené restaurace a správnou pohodu navodila kapela Duo Anděl. Nikdo se na sebe neškaredil a při loučení si slibovali, že se určitě příští rok zase sejdou. Za sebe bych všem srdečně přála, aby se všem dobře dařilo a nic zlého nikoho nepotkalo.

Text: Ivana Majerová

NAPSALI NÁM

MOŠTOVÁNÍ 2024

Letošní moštování jsme zahájili 14. září a ukončili 2. listopadu. Postupně jsme obsloužili 64 zákazníků jak místních, tak i ze širokého okolí a celkem zpracovali 6193 kg jablek. Před zahájením sezóny jsme museli uklidit a připravit prostory pro naši činnost, což bylo nutné po stavebních úpravách, které zajišťovala obec. Během moštování se počet zákazníků obslužených za den měnil jako na houpačce. Někdy dorazilo až 15 zákazníků, jindy dorazil pouze 1 zákazník a poslední den moštování nedorazil nikdo. Do konce roku chceme ještě dodělat drobné úpravy, které jsme nestihli před sezónou. Tímto chci poděkovat všem členům, kteří se zúčastnili moštování, úklidu, oprav, přípravě zařízení a celkového chodu našeho spolku. Pokud se někdo rozhodne rozšířit naše řady, tak budeme velice rádi a neváhejte nás oslovit.

Text: Miloslav Jírovec

FOTBALOVÁ SEZÓNA 2024/25

Podzimní část fotbalové sezóny 2024/25 je u konce. Do okresní soutěže OFS Tábor se zapojily týmy mladší a starší přípravky, mladší žáci a muži. Muži obsadili 4. místo s bilancí 6-1-3, žáci obsadili dělené 6. místo 5-0-5, přípravky oficiální tabulky nemají, starší příprava na podzim vyhrála 3 zápasy a 6 prohrála, mladší příprava vyhrála také 3 a 5 prohrála. V posledních zápasech podzimu muži porazili vysoko Makov doma 9 – 1 a žáci porazili Planou nad Lužnicí doma 5 – 1. Po domácím vítězství zakončili muži podzimní sezónu dokopnou. Děti zakončily podzim 16.11. dokopnou i s rodiči na sále ve Slavňovicích.

Do krajské soutěže 1.A třídy naskočili ve společné sestavě s FC Bechyně starší a mladší žáci a dorost. Dorost zakončil 9.11. podzim taktéž domácím vítězstvím 5-2 a upevnil si první místo v tabulce, kdy během podzimu 8 zápasů vyhráli a 5 prohráli. Starší žáci zakončili podzim na 3. místě s bilancí 9-0-4 a mladší žáci skončili na 10. místě s bilancí 2-0-11.

Mladší žáci a starší příprava jsou jako každoročně přihlášení do zimní ligy v Chýnově. 1 kolo bylo odehráno již 23.11., kdy žáci ze 3 zápasů 1 vyhráli a dva remizovali. Zimní přípravy mládeže budou probíhat v tělocvičně v Opařanech v tělocvičně v Dražicích a na víceúčelovém hřišti v Řepči. Tréninky opět zahájí i ti nejmenší děti ročníků 2018 a mladší.

V průběhu roku se povedl dokončit projekt umělého zavlažování na fotbalovém hřišti a nyní již probíhá vyúčtování projektu u Jihočeského kraje. Dále se po dlouhých letech povedl odkoupit pozemek pod kabinami a pódiem a díky tomuto můžeme do příštích let pomýšlet na případnou rekonstrukci sociálního zařízení. Tímto ještě jednou děkujeme zastupitelstvu Městysu Stádlec.

Na 11.ledna 2025 je naplánovaný sportovní ples ve Stádlecké restauraci, zahraje kapela Red Mouse. Opět již začala přes zimní období fungovat sauna na hřišti Pod Hájky. Saunuje se každou středu a čtvrtek. TJ Sokol Stádlec děkuje všem lidem a sponzorům, kteří se v průběhu roku podíleli na chodu klubu, údržbě hřiště a zázemí. Především pak děkujeme fanouškovské základně, která je na okresní poměry nadprůměrná. Zachovejte nám přízeň a těšíme se na příští rok.

Text a foto: Víta Kouba

PODZIMNÍ ZKOUŠKY OHAŘŮ A OSTATNÍCH PLEMEN POŘÁDANÉ V HONITBĚ MSV STÁDLEC

Myslivecký spolek vlastníků Stádlec byl pověřen Okresním mysliveckým spolkem Českomoravské myslivecké jednoty v Táboře k pořádání podzimních zkoušek ohařů a ostatních plemen, které se v honitbě Stádlec konaly dne 26.10.2024. Zkoušky psů tohoto typu se dle pamětníků konaly v naší honitbě naposledy v roce 1976. Jedná se zkoušky jejichž úspěšné absolvování kvalifikuje psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledání, dohledání a přinášení zvěře. Ze zákona o myslivosti mají jednotlivé honitby stanovené minimální počty lovecky upotřebitelných psů.

V sobotu ráno se ve Slavňovicích na návsi začali sjíždět vůdci se svými psy a příznivci lovecké kynologie. Celkem se dostavilo 21 psů, 17 ohařů a 4 ostatní plemena. Po loveckých fanfárách zahájil zkoušky jejich ředitel Roman Buchcar a přivítal účastníky jménem Mysliveckého spolku vlastníků Stádlec. Poté účastníky krátkou řečí pozdravil a přivítal starosta Městyse Stádlec Ing. Pavel Doubek. Následně se slova ujal vrchní rozhodčí Ing. Petr Prázný z OMS České Budějovice, představil delegovaný rozhodcovský sbor a podal základní informace vůdcům psů. Po rozlosování do skupin se účastníci rozjeli po honitbě k vykonávání polních disciplín a jedné disciplíny na vodě.

Po celý den nám přálo počasí, ne všem psům však přálo i štěstí. Vrchní rozhodčí Ing. Prázný při vyhlášení výsledků konstatoval, že z celkem 17 ohařů uspělo 10, ze 4 psů ostatních plemen pouze jediný. Je to důsledek horší připravenosti psů jejich vůdci, což je v posledních letech častý jev. První místo mezi ohaři obsadila Sabina Podařilová s fenou Německého krátkosrstého ohaře Eirou z Dufkova dvora, získala 281 bodů v I. ceně. Ve skupině ostatních plemen zvítězil Luděk Kratochvíl s fenou Welššpringeršpaněla Lassie z Ohrádek, získal 153 bodů ve II. ceně. Z našich členů se zkoušek zúčastnil

Tomáš Veverka ze Starého Sedla se psem Hugo z Jasánků, úspěšně zkoušky absolvoval, umístil se na 8. místě s 251 body ve III. Ceně. Máme tak v našem spolku dalšího lovecky upotřebitelného ohaře.

Vrchní rozhodčí Ing. Prázný poděkoval pořádajícímu spolku Stádlec za přípravu, výbornou organizaci po celý den zkoušek a celodenní péči o rozhodčí, vůdce a další účastníky ve Slavňovské hospůdce. Sbor rozhodčích i vůdci si pochvalovali v současné době nevídaný jev, kterým byly perfektní terény při polních pracích. Vzrostlé porosty na polích tvořily různé meziplodiny, vyseté ZD Opařany ihned v létě po sklizních a tvořili tak ideální podmínky pro zvěř i zkoušené psy.

Na závěr bych chtěl poděkovat těm členům mysliveckého spolku, kteří se aktivně účastnili při přípravě zkoušek i jejím průběhu. Dobře připravené a organizované akce podobného druhu přispívají mj. k pozitivní propagaci myslivosti a spolkové práce Stádleckých myslivců.

Roman Buchcar, předseda MSV Stádlec

NA CO SE MŮŽEME TĚŠIT?

- ❖ **1.12.2024 od 17:00 hod – ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU** – Staré Sedlo návěs
- ❖ **1.12.2024 od 14:00 hod – MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA** – Stádlecká restaurace
- ❖ **8.12.2024 od 17:00 hod – VÁNOČNÍ KONCERT A ROZSVÍCENÍ STROMEČKU** – náměstí Stádlec a Stádlecká restaurace
- ❖ **15.12.2024** – muzikál **VÁNOČNÍ ZÁZRAK** – divadlo Broadway Praha – odjezd z náměstí ve Stádlci 12:30 hod. Vstupenky k zakoupení na úřadu městyse – cena 500,- Kč
- ❖ **23.12.2024 od 11.00 hod. – VÝLOV KAPRŮ** – Slavňovice návěs
- ❖ **28.12.2024 – POSLEDNÍ LEČ** Mysliveckého sdružení Stádlec – Stádlecká restaurace
- ❖ **11.1.2025** – Sportovní ples pořádá TJ Sokol Stádlec - hraje kapela Red Mouse
- ❖ **8.2.2025** – Hasičský ples pořádá SDH Stádlec a Slavňovice
- ❖ **28.2.2025** – Šipkařský ples pořádá Lokomotiva Stádlec
- ❖ **29.3.2025** – Ples městyse Stádlec

K vánocům patří „Slavňovičtí kapři“
Zveme všechny občany již na XIII.

vánoční výlov Slavňovického rybníka

koná se v pondělí dne 23. prosince 2024 ve 11:00 na návsi ve Slavňovicích

Přijďte si vychutnat rybí speciality a hlavně předvánoční atmosféru ☺

Vzhledem ke specifické technice výlovu prosíme zájemce o vánočního kapříka či amura, aby si počet ryb předem rezervovali na úřadu městyse nebo na tel. číslech 606 300 313, 724 913 938.

MŠ A ZŠ STÁDLEC SLOVEM I OBRAZEM

Vánoce jsou za dveřmi, a my se ohlédneme za tím, co nového se událo na konci října a v listopadu.

Mateřská škola

Co tedy nového ve školce?

Program školčat byl opravdu pestrý, a tak krátké ohlédnutí: 31.10. jsme uspořádali Halloweenský rej v maskách a 1.11. jsme se vypravili rozsvítit svíčky na hřbitov. 7.11. jsme se i se školáky fotografovali. 12.11. k nám zavítal se svým vystoupením herec Kvído Procházka a představil svůj pořad ZOO o zvířátkách. Na pátek 15.11. jsme společně se školáky nachystali vystoupení pro seniory v restauraci a opět jsme byli předskokani Dua Anděl. Za to jsme si „vykoledovali“, sladké odměny. 20.11. se konal Barevný den hnědý.

A také jsme se připojili do soutěže Tančí celá škola. Podle hvězd ze Star dance / ukázková hudba a tanec/ si přichystáme pod vedením p. učitelky Věle vlastní choreografii a do soutěže zašleme video svého vystoupení. Také se těšíme na návštěvu spolku Psi pomáhají / z Drhovic/. Ve spolku se totiž věnují kromě péče o opuštěné pejsky i canisterapii. Pejsci přijedou poděkovat do mateřinky za plyšáky, které jim naše děti, žáci a paní učitelky věnovali.

A na se se těšíme v prosinci? Na Mikuláše, Vánoční besídku (11.12.), Barevný den červený, Vánoční nadílku pro zvířátka, Vánoční nadílku pro děti.

Základní škola

A co školní družina?

Stále pokračuje celoroční projekt "Cesta kolem světa", v říjnu to byla Francie a pekli jsme croissanty, v listopadu to bylo Mexiko a Kanada spojené s ochutnávkou Tortilla chips se salsou. A nesmíme zapomenout na Halloweenské odpoledne v maskách, kdy jsme plnili zapeklité úlohy na stezce po škole. Stále pokračuje úterní kroužek Deskových her a počítačů.

A na závěr tu máme školu.

7. listopadu to bylo focení. 14.11. Jsme realizovali projektový den Houby z dotačního titulu Jan Amos Komenský. Celé dopoledne jsme se věnovali mykologii. Dvě žáčky si připravily prezentaci hub v Powerpointu. Dále to bylo řešení osmisměrek, online testy zaměřené na poznávání hub, houbové pexeso, mikroskopování. Hlavním bodem však byla návštěva mykologa J. Malého z Bechyně, který nás v hodinové prezentaci seznámil s mnoha druhy hub a s tím, jak rozeznávat jedovaté od jedlých. Seznámil nás s významem hub v přírodě, s léčivými účinky a s tím, jak je bezpečně sbírat. Následující den /15. listopad/ nás čekalo vystoupení pro seniory, kde jsme představili 3 písničky a dva naši žáci /Helenka a Vašek/ předvedli, co už umí zahrát na klávesy. 26. listopadu nás čekala Šachová dílna pro malé i velké. Ten samý den se uskutečnil Projektový den zaměřený na literaturu. Součástí byla i beseda se spisovatelem Josefem Benešem, který nám představil svou knihu a seznámil nás s tím, jak kniha vzniká. A na závěr nesmíme zapomenout na příkladnou reprezentaci naší školy Josefem Janouškem, který se pod hlavičkou ŠACHklubu Tábor na mistrovství Čech do 10 let v šachu umístil na 26. místě v kategorii chlapců jako třetí nejlepší Jihočech. Z devíti partií získal 4,5 bodu a jen dvakrát našel přemohitele. A co v prosinci? Tradiční Mikuláš, besídka pro rodiče 11.12. od 16 hodin /s dopolední generálkou pro mateřinku/. Dále jsou to každodenní dárečky z adventního kalendáře, vánoční nadílka a tolik očekávané Vánoce a s tím spojené prázdniny. **Ty začínají v sobotu 21.12. a do školy se jde v pondělí 6. ledna. Mateřská školka je v době školních prázdnin mimo provoz a je v provozu také od 6. ledna 2025.**

Pohodové prožití svátků vánočních vám přejí pracovníci ZŠ a MŠ Stádlec.

Foto Mgr. Vladimír Doležal, /P. Vélé /Z.Kovářová/ Text Mgr. Vladimír Doležal

POJĎME SI PŘIPOMENOUT TROCHU HISTORIE HRADŮ

HRAD EDELŠTEJN v oblasti českého Slezska býval Edelštejn hradem s nejmodernějším opevněním. Hrad býval mohutnou pevností s hradbami, baštami a věžovitými branami. Hrad byl také obehnán příkopem a mohutným valem, na přístupové jižní straně dokonce dvojnásobným. Jeho dominantou byla mohutná válcová věž. Za ní, v západním rohu jádra, stál velký dvouprostorový palác. Z historických pramenů vystupuje Edelštejn poprvé za dramatických okolností roku 1281, kdy opavský kníže Mikuláš, nemanželský syn Přemysla Otakara II., vyzval jeho držitele, bratry z Linavy, aby poskytli vratislavskému biskupovi Tomášovi II. náhradu za ničivé vpády do jeho držav. Když neuposlechli, Edelštejn jim odňal a dal jej i s doly do zástavy biskupovi. Za bojů, které brzy poté vypukly mezi vratislavským knížetem Jindřichem IV. a biskupem Tomášem II. byl Edelštejn jednou z hlavních příčin sváru. Další rozbroje o hrad a přilehlé území vznikly roku 1339 mezi králem Janem Lucemburským a opavským knížetem Mikulášem II. Když do Slezka roku 1428 přijeli husité, dobyli Hlucholazy, ale Edelštejn neobléhali. Brzy poté se na hradě sešli přední vůdcové protihusitského odporu vratislavský biskup Konrád, velmistr křižovníků kníže Ruprecht a opavský kníže Přemysl k poradě o válečné situaci. Po smrti opavského knížete si dědictví po něm rozdělili jeho čtyři synové, přičemž Edelštejn připadl Mikuláši IV. Z dalších významných majitelů hradu stojí za zmínku Mikuláš Opolský, Jiří z Poděbrad nebo Jan ze Žerotína. Ten však často přepadával kupce cestující na Moravu, a proto vratislavský biskup Jošt z Rožmberka v červenci roku 1467 hrad dobyl. Vzhledem k mohutnosti opevnění hradu je pravděpodobné, že Edelštejn padl zradou zevnitř. Z obavy, aby se tato cenná pevnost opět nedostala do rukou stoupenců krále Jiřího, nechal biskup hrad rozmetat. V rámci konečného narovnání vyplatilo biskupství dědicům krále Jiřího za zničený hrad a jeho okolí 210 hřiven úroků a 1600 uherských zlatých. Tím se Edelštejn dostal natrvalo do držení vratislavského biskupství, ovšem již jen jako ruina.

zrádném hejtmanovi

kterak nepříteli králův hrad za velikou odměnu zaprodal, aby se mu pomstil, když král jeho nevěstu dal jinému milci

Za krále Jiříka z Poděbrad bylo mezi pány mnoho rozbrojů a někteří z nich nechtěli svého kacířského krále poslouchat. Vratislavský biskup Jost z Rožmberka strojil proti králi pikle, a tak daleko to došlo, že král musel poslat svého syna Viktorina s vojskem do Slezska, aby tam obhajoval jeho moc. V tom čase se také někteří moravští páni vzbouřili proti králi, a proto princ Viktorin nechal ve třech královských hradech ve Slezsku posádky se zkušenými hejtmany, sám táhl s vojskem až na Moravu. Na hradě Edelštejně seděl hejtman Jan ze Žerotína, na Georginecku pan Dřislav ze Smíchova a na Kaltenštejně Jaroslav z Drahotuš. Všichni tři se dobře znali a dlouho už králi věrně sloužili. Když se na hradech usadili a zásobami je opatřili, začali se ohlížet po nějaké zábavě, protože Vratislavští se stáhli za hradby svého města, šarvátky ustaly a vojny jako by ani nebylo. Jeden z hejtmanů lovil v lesích, druhý hrál s vojáky kuželky, jen pan Jan ze Žerotína se pořád kabonil, honil z dlouhé chvíle vojáky a nikdo mu nic po vůli neudělal. A pak sám pro sebe bručel: „Králi se to dobře rozhoduje a válčí, když sedí ve svém sídle, uprostřed dvora a pořádá hony a panské kratochvíle. Občas se jde do kaple pomodlit a potom nadává kuchaři. Ale co já tady mohu dělat? Lišky zde dávají dobrou noc, zvěř se pase kolem hradu na dostřel. Moji chlapi v jednom kuse něco opékají na rožni a vaří v kotli. Strážte abych pořád

honil a sám je hlídal. To aby čert vydržel.“ Potom vybral posla, aby jel se vzkazem na hrad Kaltenštejn a Georgineck k pánům hejtmanům, že je k sobě zve na návštěvu. Dal střílet jednoho jelena a navařit něco lepších jídel, aby měl pány čím pohostit. Za dva dny byli páni hejtmani na Edelštejně, a když jim bránu otevřeli a do hradu je pustili, jeden druhého objímali. „Tos měl ale dobrý nápad, pane Jene! Už jsem byl z toho ticha celý nesvůj. Nyní si spolu alespoň popovídáme a dobře popijeme,“ halasil pan Drahotuš. „Vždyť já jsem už jako jezevec,“ smál se hejtman z Georgineckú. „Celý den pomalu prospím a pak hraju kuželky. Co je tady u Vás nového?“ „Pojďte, milí páni, nahoru do jizby! Tam budeme sami a bez obav si můžeme popovídat,“ zval je pan Jan. Když uvedl hosty k sobě, dal nosit jídlo a pití na stůl. Potom přikázal zbrojnoši, aby dovnitř nikoho nepouštěl a hlídal dole pod schody. Páni svlékli kožichy a pohodlně se posadili. Hejtman z Kaltenštejna se dal do vyprávění. „Nedávno jel kolem hradu kupec. Tak jsem ho dal zastavit a on to byl Cech až z Prahy. Ptal jsem se, co je tam nového. Prý se chystají slavné svatby. Král bude vdávat svoji Schovánku Ludmilu z Chlumu. Však ji znáš, pane Jene!“ „A za koho?“ ptal se pan ze Žerotína, kterému král kdysi nabízel její ruku a on se už cítil být jejím ženichem. „S pánem z Lipé! Ten je teď u koryta! A už je ruka v rukávě. Ti dva prý se spolu milují jako dvě hrdličky a král jejich prosbě nemohl odolat“ „A my tu zatím sedíme jako havrani! Krákáme a strašíme vratislavského biskupa, zatímco se v Praze královský dvůr baví,“ bručel pan Dřislav ze Smíchova, který měl u Prahy statek a velmi rád vzpomínal na pražské lazebnice. Páni spolu poseděli, pojedli a popili, než si všechno vypověděli, co měli na srdci. Když se potom rozloučili a se svými vojáky z brány vyjeli, dlouho se hejtman díval za nimi a jejich korouhvemi, než mu docela zmizeli z očí. „To je královská odměna! Za dobré a věrné služby tu sedím v hraničním hvozdu a číhám po biskupových lidech, zatímco moji nevěstu král dává jinému,“ vztekal se pan Jan. Potom se zpil do němoty a kolik dní s ním nebyla žádná řeč. Když se zase vypravil do nedalekého městečka Zlatých hor, prolézal kdejaký šenk a s měšťany popíjel, až se hory zelenaly. Chtěl vědět, jak se zlato ze země dobývá a dal se také slyšet, že by se tu někde rád zakoupil. Když byl hejtman z Edelštejna dva dni pryč, vypravil se za ním jeho věrný zbrojnoš Jonák s vozem. Našel pána ve městě a odvezl ho zpátky na hrad. Za pár dní přijel posel od krále se vzkazem a pozváním, aby pan hejtman Jan ze Žerotína dobře hrad Edelštejn proti nepřítelům zabezpečil a přijel do Prahy na svatby. Když to hejtman uslyšel, praštil pěstí do stolu. „Tak přece na mne král nezapomněl! To jsem zvědav, co mi řekne a jak svůj dluh vyrovná.“ Potom se začal chystat na cestu. Svým zástupcem a purkrabím udělal starého, zkušeného vojáka, který pod ním už dlouhá léta sloužil a byl mu věrný. Dal ho k sobě zavolat a řekl mu: „Jonáku, budeš teď na Edelštejně purkrabím! Až odjedu, drž hradní čeleď zkrátka a nedej se nikým oklamat. Kdo ví, kdo se Ti může vloučit do hradu a Ty nebudeš vědět ani jak. Dávej dobrý pozor, aby Tě biskupští neodrali o duši!“ „Hejtmane! Ale jeden takový už je tady. Přijel s poslem a pořád tvrdí, žeš ho pozval. Je prý kovkop a bude tu někde pro Tebe kopat zlato.“ „Co to pleteš, chlape?“ rozkřikl se na něho hejtman. „O žádném takovém nevím. A jak to žeš mi to dřív neřekl? Dám ho hned vsadit do věže!“ Starý Jonák ale potřásl hlavou a snažil se pána uklidnit. „Jen se neukvapuj, hejtmane! Nedávno jsi byl přece ve Zlatých horách a možná, že jsi ho sem pozval. Vzpomeň si dobře!“ Pan Jan věděl, že tehdy toho mnoho vypil a nevěděl, co tropil. „Tak ho sem pošli! Ať se na toho ptáčka podívám, co je zač,“ řekl smířlivě. Nový purkrabí zanedlouho přivedl statného muže v havířské haleně, ale na kovkopa nevypadal. Byl statný a sebevědomý, a to hejtmana trochu zmátlo. Když dveře zapadly za purkrabím, letmo se uklonil a začal z plných plic. „Vím, pane ze Žerotína, že bys tu někde chtěl otevřít zlatý důl. Není to zrovna špatný nápad, ale já mám pro Tebe lepší. Co bys tak říkal dvaceti tisícům dukátům ve zlatě?“ Hejtman hleděl na něho vyjeveně, potom si myslel, že si ten chlap z něho dělá blázny, a litoval, že zde Jonák nezůstal. „Mluv k věci! Odkud jsi a kdo jsi? Nadarmo jsi ke mně nepřišel, abys mne tu přesvědčoval, že je lepší vrabec v hrsti než na střeše!“ Neznámý se dal do smíchu a potom spokojeně řekl: „Jsem rád, hejtmane, že si rozumíme. Mohu s Tebou mluvit tedy otevřeně. Ale jako vojáci si budeme ještě lépe rozumět. Jsem hejtmanem vratislavského biskupa a vyřizují Ti od něho srdečné pozdravy. Biskupovi moc záleží na Edelštejně a doufá, že se s Tebou dohodnu. Když nám ho dáš bez boje, dostaneš ty dukáty.“ Hejtman zůstal jako omráčený. Tolik peněz najednou si ještě u krále nevysloužil. Když se ale vzpamatoval, zhurta spustil: „Jak ses vůbec mohl opovážit přijít až sem, hejtmane? Dám Tě třeba zavřít nebo pověsit a nikdo se o tom nedoví.“ Nakonec sáhl po džbánku, do dvou pohárů nalil vína a páni si spolu připili. „Co bys z toho měl, hejtmane? Těch dvacet tisíc dukátů Ti přijde vhod, o tom nepochybuji. Když se dohodneme, přijedeš si pro ně do Vratislavi.“ Páni sedli za stůl a dlouho spolu rokovali. Přitom pan Jan uvažoval, jak to nejlépe provést. Věrnost králi nikdy tak vážně nebral a o tolik peněz nechtěl zbůhdarma přijít.

Nakonec se spolu dohodli, že až pan Jan odjede do Prahy, purkrabí otevře Vratislavským tajnou branku a pustí je do hradu. „Je na toho purkrabího spolehnutí?“ ptal se host. „To už nech na mně, pane! O to se postarám, aby vše dobře pochopil,“ řekl hejtman, když se spolu domluvili a ruku si podali. Potom ho šel pan Jan vyprovodit až na nádvoří a tam přede všemi mluvil o tom, že až se z Prahy vrátí, nechá nedaleko hradu Edelštejna otevřít zlatý důl. Sotva se brána za hostem zavřela, zavolal k sobě purkrabího a pověděl mu svůj plán. Jen na bohatou odměnu zapomněl. Ale i tak byl purkrabí z toho vyděšen. „Jak to můžeš králi udělat, hejtmane? Vždyť můžeš přijít o hrdlo.“ „Nebud jako starý mezek, Jonáku! Král má hradů dost, a když o jeden přijde, nic se nestane. Stejně jsem už chtěl změnit službu, a tak mi to přišlo vhod. V Čechách není bezpečno, páni se pořád mezi sebou perou. Každý den má moc v zemi někdo jiný a člověk pak neví, kam by se měl postavit. Však půjdeš se mnou! Neboj se!“ „Víš dobře, pane, že s Tebou půjdu, kam budeš chtít!“ řekl mu Jonák, ale za tu chvíli si to nemohl v hlavě srovnat. Byl zvyklý poslouchat svého pána na slovo. Potom mu pan Jan pověděl svůj plán a nechal mu tu list pro vratislavského hejtmana, aby věděl, s kým bude jednat. Když hejtman odjel, purkrabí dal vynést ze sklepa několik beček vína a poručil vojákům nalévat. Brzy bylo na hradě tak veselo, že když kvečeru přitáhlo k Edelštejnu biskupovo vojsko, ani o tom nevěděli. Jonák jim otevřel tajnou chodbu, jak bylo smluveno, a pustil je do hradu. Sám se pak hlásil u nového hejtmana a doručil mu list. Když si ho hejtman přečetl, zasmál se: „Dobře se o Tebe Tvůj pán postaral, jen co je pravda. Udělám, jak si přeje, ještě dnes budeš viset.“ „Milost, pane, milost! To přece není možné. Můj pán mi řekl, že oba budeme sloužit u Tebe ve vojsku.“ „Já se zrádci nejednám!“ řekl hejtman a dal Jonáka odvést, aby ho jeho vojáci pod hradem pověsili. Zatímco Vratislavští pobíjeli opilé královské vojáky, Jonáka věšeli na sosnu. Když ortel vykonali, vrátili se zpět do hradu. Vzápětí se však ke stromu připlížil jeden z královských vojáků, kterému se v tom zmatku podařilo utéci. Purkrabího odřízl a odtáhl do lesa. Když ho konečně přivedl k vědomí, Jonák mluvit už moc nemohl. Ale přece jen mu pověděl, jak pan ze Žerotína zradil krále a hrad Edelštejn přenechal biskupovi. Potom usnul navěky. Voják se vydal na Kaltenštejn za panem Jaroslavem z Drahotuš, aby mu všechno pověděl a zůstal u něho ve službě. Co jiného mu zbývalo. Do Čech bylo daleko a mezi pány by si byl stejně nevybral. Na Kaltenštejně ho nejdříve nechtěli pustit do hradu, až ho jeden z vojáků poznal a zaručil se za něho u hejtmana. Když pán z Drahotuš slyšel, co se stalo, hned poručil sedlat koně a sám se vypravil ke králi. V Praze byly svatby v plném proudu, všichni se veselili i pan Jan ze Žerotína, protože král mu slíbil náhradou za nevěstu výnosný úřad. Když byli v nejlepším, dal se u krále ohlásit pan z Drahotuš a byl přijat. Jak ho před krále uvedli, padl na kolena a volal: „Zrada, králi, zrada!“ Všichni se kolem nich nahrnuli a král se zachmuřil. Potom poručil, aby okamžitě pověděl, koho viní ze zrady. Hejtman se rozhlédl a uviděl pana Jana, jak se snaží ztratit v davu. Skočil po něm a před krále ho přitáhl. „Králi, Tvůj hrad Edelštejn má v držení vratislavský biskup, protože tuhle pan ze Žerotína mu ho prodal!“ Bylo z toho veliké pobouření. Páni tasili meče, ale král jim pokynul a sám rozhodl, aby zrádného hejtmana, pana ze Žerotína, uvěznili na Karlštejně, kde pán z Drahotuš bude za věrnou službu ustanoven purkrabím. A znovu pokynul muzikantům, aby hráli, a panstvu, aby se veselilo. Nebyl to první ani poslední zrádce, který svého pána a krále zaprodal. Na Edelštejně však biskupovi vojáci dlouho nepobyli. Než odtud odešli, jejich hejtman poručil hrad zapálit a zničit. Od těch dob je hrad v rozvalinách, ale v jeho zasypaných sklepeních leží prý ještě několik beček dobrého starého vína.

Zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/hrad-edelstejn-byvala-nejvystavnejsi-pevnost-na>

Ivana Majerová
předsedkyně kulturního výboru

Kontakty na úřad městyse a příspěvky na web:

Webové stránky městyse:

Městys Stádlec i na Facebooku:

Kontakty na starostu městyse:

Webové stránky Základní školy a mateřské školy:

obec.stadlec@seznam.cz, info@stadlec.eu, tel. 380 123 991

www.stadlec.eu

<https://www.facebook.com/MestysStadlec/>

starosta@stadlec.eu, tel. 606 300 313, 380 123 990

<http://zsmssstadlec.webnode.cz>